

V petek Laibach predstavljajo ploščo Spectre na dveh koncertih v **SNG Nova Gorica**

Naša nesproščenenost je dragocen unikum

Laibach, kulturna domača kulturna blagovna znamka, ki nam je niti v krizi ni treba prodati tujim vlagateljem, je s svojo držo od nekdanj nadnacionalni fenomen. Z zadnjo ploščo *Spectre* je vnovič prevzela tuje in domače poslušalce. Morda tudi zato, ker na njej najneposredneje doslej nagovarja posameznika in ga spodbuja k vztrajanju do dne, "ko bo svoboda dosežena, in se bomo srečali, da bi prevzeli oblast". Ker misli resno, je ustanovila tudi partijo *Spectre*, glasbeni nagovor pa bo v **SNG Nova Gorica** v petek ponovila kar dvakrat. Ker so koncert ob 22. uri že razprodali, so dodali še enega, z začetkom ob 19. uri.

► **Ni jih bilo malo, ki so ob nedavnem mini škandalu z vašimi plakati v italijanskem jeziku v Gorici pomislili, da ni šlo za naključje. A je menda šlo za napako, drži?**

"Pri Laibachu ni naključij, tudi če se res zgodijo. Slovenci so se najbolj strastno borili za svoj jezik in identiteto takrat, kadar so jih ignorirali in ko so kulturno najbolj ogroženi. Vsake toliko jih je dobro spomniti na to, pa ne samo na proslavah, ampak kar v praksi in Laibach smo seveda mojstri za tovrstne provokacije. Zgodijo se nam še posebej tudi takrat, kadar mislimo dobro."

► **Pohod po gledališčih ste napovedali z geslom: "Napravimo to deželo spet sproščeno!". Seveda gre za paradoks - gledališče in sproščenenost ne gresta najbolje skupaj -, a ne moremo mimo vprašanja, ali je bila ta dežela kdaj resnično sproščena?**

"In v vašem vprašanju je tudi že odgovor. Mogoče pa 'nesproščenenost' te nacije ni tako napačna zadeva in gre v bistvu za nekakšen dragocen unikum specifikum. Nič ni bolj nesproščene kot prisilna sproščenenost, kot slinjenje k sproščenenosti. Sproščenenost je v neoliberal-

nem kapitalizmu namreč v veliki meri totalitarni koncept svojevrstne mazohistične podložnosti, ki ima zelo verjetno izhodišče v krščanski etiki suženjskega nastavljanja drugega lica. Nasmejanega, seveda. Takrat, ko gre vse 'zugrunt', je nesproščenenost vsekakor bolj naravno stanje duha. In zanj smo Laibach seveda specialisti."

► **Gledališča ste izbrali, da bi ljudje sedeli in meditirali, ko se okoli njih ruši svet. Gre za namerno prisposodobno trenutne družbene situacije?**

"Gre za iniciacijo v laibachovski ritual; nič ni namreč bolj neudobnega kot sede poslušati in gledati naš koncert. Seveda pa dopuščamo tudi možnost, da publika vstane in se upre, se takorekoč 'osvobodi'."

► **Sicer ne gre za prve nastope v gledališčih. Na Primorskem je ostal v živem spominu vaš koncert v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu. V kakšnem je ostal vam?**

"Da, v gledališčih smo res nastopali že precejkrat. Tudi nastop v Trstu nam je ostal v odličnem spominu in upamo, da se v SSG vrnemo že naslednje leto, čakamo samo še na konkretno vabilo. Trst je naš in je bil vedno

naš, zato se tja z veseljem vračamo."

► **Ste Laibach z novo ploščo nekdanjo subverzivnost zamenjali za konkreten družbeni angažma?**

"Mar subverzivnost ne pomeni že sama po sebi konkretnega družbenega angažiranja? Prav gotovo jo ne počnemo sami zase in ponavadi ima neki širši družbeni odziv. Seveda pa se ne mislimo ukvarjati z banalnimi detajli, ki se tičejo dnevne politike."

► **"Nočemo kluba oboževalcev, ampak socialno in politično občutljive pripadnike, ki se bodo konkretno angažirali v svojih okoljih in povezovali ter podpirali med sabo (in z ostalimi sorodnimi projekti) tudi na daljavo," ste dejali v našem pozno spomladanskem intervjuju. Kako gre z vpisovanjem,**

koliko članov ste zbrali in za kakšne vrednote se bo stranka zavzemala?

"Kot rečeno, konkretno dnevnopolitično angažiranje bomo prepustili svojim 'podizvajalcem', zbranim v partiji, mi pa jih bomo po potrebi usmerjali. Ljudje se v partijo včlanjujejo dnevno in iz vsega sveta, zdaj jih je že več tisoč in konec leta jih bomo natančneje prešteli. Vrednote, za katere se bomo

Page: 11

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 601 cm2

2 / 2

zavzemali, pa bomo obračali po vetru, oziroma proti njemu.”

► **Nedavno je na Poljskem ob 70. letnici varšavske vstaje izšla vaša mala plošča *I VIII 1944. Warszawa*. Kako so vas tamkaj sprejeli? Bo katero od skladb slišati tudi v petek?**

“Koncerta v Novi Gorici se bosta vrtela v glavnem okoli novega albuma *Spectre*, dodanih pa bo še nekaj drugih skladb, tudi novejših. Ma-

terial z 'Varšavskega' ploščka tokrat še ne bomo predstavljali, smo pa te skladbe res pred kratkim odigrali v Lodzu na Poljskem in publika jih je sprejela zelo emotivno (takorekoč 'srce smo pustili na odru'). Med njo so bili tudi 'varšavski otroci', zdaj stari 85 let, ki so v Varšavski vstaji konkretno sodelovali in so se nam po koncertu prišli zahvalit za ta naš poklon. Lahko rečemo samo 'kapo dol'.”

► **Kako sproščeni prihajate v Novo Gorico, kjer boste imeli v nekaj urah kar dva koncerta?**

“Mi smo se sproščeni rodili. Zaporedna koncerta v Novi Gorici sta odlična vaja za decembrsko evropsko turnejo, kjer si bo v devetih dneh sledilo devet koncertov na različnih koncih Evrope.”

MAJA PERTIČ GOMBAČ

Sproščenost je v neoliberalnem kapitalizmu v veliki meri totalitarni koncept svojevrstne mazohistične podložnosti, ki ima zelo verjetno izhodišče v krščanski etiki suženjskega nastavljanja drugega lica. Nasmeganega, seveda.